

NOS

Financieel Jaarverslag 2011

Altijd. Overal. **NOS**

Inhoud

Samenvatting & Leeswijzer	3
Voorwoord	4
Deel I Directieverslag	5
Algemene Informatie	5
Financiële paragraaf	8
Risicoparagraaf	9
Bedrijfsvoeringverklaring	11
Governance	12
Deel II Jaarrekening	14
Balans	14
Exploitatierkening	16
Kasstroomoverzicht	17
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	18
Waarderingsgrondslagen balans	19
Waarderingsgrondslagen exploitatie	20
Waarderingsgrondslagen kasstroomoverzicht	20
Toelichting op de balans	21
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	25
Toelichting exploitatierkening	26
Beloningskaders	29
Deel III Overige gegevens	31
Bestemming van het exploitatiesaldo	31
Controleverklaring	31
Deel IV Bijlage	34
Organogram	34
Contactgegevens	35

Samenvatting & Leeswijzer

Dit is het jaarverslag van de Nederlandse Omroep Stichting (NOS). In dit jaarverslag verantwoordt de NOS zich over de activiteiten in 2011 en belichten we verder de belangrijkste ontwikkelingen die in 2011 hebben plaatsgevonden.

Het jaarverslag begint met een Voorwoord en is verder onderverdeeld in vier onderdelen, te weten:

Deel I Directieverslag

Hierin wordt inzicht gegeven in en verantwoording afgelegd over de bedrijfsvoering.

Deel II Jaarrekening

De jaarrekening geeft inzicht in de balanspositie per 31 december 2011 en een overzicht van de kasstroom en exploitatierekening 2011. Daarnaast wordt hier een toelichting op de balans en de exploitatierekening gegeven.

Deel III Overige Gegevens

Hierin vindt u de bestemming van het exploitatiesaldo en de controleverklaring.

Deel IV Bijlage

Hierin vindt u het organogram van de NOS en de contactgegevens.

Om de toegankelijkheid van de informatie verder te vergroten, is het financiële jaarverslag ook op de corporatewebsite www.over.nos.nl beschikbaar.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2011 van de Nederlandse Omroep Stichting (NOS).

Ook in 2011 waren grote nieuws- en sportgebeurtenissen die Nederland in de greep hielden rechtstreeks en multimediaal te volgen bij de NOS. De Arabische Lente, de schietpartij in Alphen aan de Rijn, de Eurocrisis, de val van Johnny Hoogerland tijdens de Tour de France, de Nederlandse honkballers die de wereldtitel veroverden, de duizenden landgenoten die de Alpe d'Huez beklommen voor het goede doel en de lancering van de raket met André Kuipers zijn slechts enkele voorbeelden.

Ook verwierf de NOS in 2011 een aantal belangrijke sportrechten en het portret dat ter gelegenheid van prinses Máxima's veertigste verjaardag werd gemaakt ging de grens over. Het Duitse ZDF en Belgische VTM zonden de film namelijk ook uit. Op organisatorisch gebied gingen NOS Headlines en het NOS Journaal op 3 samen verder als NOS op 3.

Achter de schermen werden de gemoederen de eerste helft van het jaar flink beziggehouden door de geplande bezuiniging van € 200 miljoen op de Mediabegroting. In juni verscheen de brief van de minister van OCW waarin deze bezuiniging in een keer werd ingevuld. Uit het onderzoek dat de minister heeft laten uitvoeren blijkt dat de NOS al een efficiënt ingerichte organisatie is met een zeer beperkte overhead. Ook toont het onderzoeksrapport aan dat de NOS op een zeer professionele manier haar nieuws- en sportrechten aankoopt. Dat is prettig om te lezen. Hoewel de NOS met een forse bezuiniging te maken krijgt, weten we nu wel waar we aan toe zijn. Helderheid is goed; ook bij minder prettig nieuws. We kunnen nu door met ons dagelijkse werk en de plannen daarop afstemmen.

En dat doen we. In 2012 staat een aantal interessante ontwikkelingen op het programma. Begin van het jaar zijn we overgegaan naar een 'internet first'-strategie, in het voorjaar wordt de officiële NOS app gelanceerd en ook krijgen onze programma's een nieuwe vormgeving en nieuwe decors. Om nog maar niet te spreken van de sportzomer die eraan komt.

In dit jaarverslag blikken we terug op de NOS in 2011 en worden de algemene ontwikkelingen beschreven in het directieverslag.

Taken en missie

De NOS is als publieke omroep verantwoordelijk voor een brede nieuwsvoorziening die betrouwbaar en onafhankelijk is. Wat precies de taken van de NOS zijn, staat omschreven in de Mediawet. Deze taken zijn:

- het verzorgen voor de landelijke publieke omroep van media-aanbod op het gebied van nieuws, sport en evenementen, dat zich bij uitstek voor een onbevooroordeelde aanpak leent. Hiertoe behoort in elk geval media-aanbod dat een hoge frequentie en vaste regelmaat van verspreiding vereist, een algemeen dienstverlenend karakter draagt of met een doelmatiger inzet van middelen beter gezamenlijk tot stand kan komen;
- het verzorgen van teletekst voor de landelijke publieke omroep;
- het toegankelijk maken van het media-aanbod via alle beschikbare media.

Aan de hand van deze taken heeft de NOS haar missie opgesteld:

'De NOS stelt zich, als integraal onderdeel van de publieke omroep, tot doel de primaire informatiebron te zijn op het gebied van nieuws, sport en evenementen, zodat de Nederlandse burger beter in staat is te oordelen over ontwikkelingen in de wereld en zijn gedrag te bepalen. De NOS hanteert hierbij de hoogste journalistieke eisen van zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, ongebondenheid, pluriformiteit en onbevooroordeeldheid. De NOS streeft er naar deze informatie toegankelijk te maken via alle beschikbare media en voor alle maatschappelijke geledingen.'

Verzelfstandiging

Sinds 1 januari 2010 is de NOS een volledig zelfstandige omroeporganisatie. In 2009 werd een overgangsstichting opgericht, waarin werd vooruitgelopen op de nieuwe bestuurlijke structuur. De NOS heeft sindsdien een eigen bestuur en een Raad van Toezicht en vormt niet langer één juridische organisatie met het coördinatie- en samenwerkingsorgaan de Nederlandse Publieke Omroep (NPO).

Raad van Toezicht

Tot 1 december 2011 bestond de Raad van Toezicht uit de leden van de Raad van Bestuur van de NPO. Echter, in het kader van 'good governance' heeft de minister van OCW per die datum, op aangeven van de Tweede Kamer, een onafhankelijke Raad van Toezicht benoemd. De nieuwe Raad van Toezicht, die in december voor het eerst is bijeengekomen, telt zes leden.

De Raad van Toezicht neemt zich voor in het verslag over 2012 rekening en verantwoording af te leggen over zijn werkzaamheden. Voor informatie over de samenstelling van de Raad van toezicht: zie elders in dit verslag en onze website.

De Commissie van Deskundigen adviseert de Raad van Toezicht (gevraagd en ongevraagd) over fundamentele vraagstukken inzake het journalistieke en maatschappelijke functioneren van de NOS. Deze commissie richt zich hierbij met name op het adviseren over onderwerpen als diversiteit (breedgeschaaktheid) en pluriformiteit (variatie aan invalshoeken en meningen) in de programmering van de NOS en de wijze waarop daarover aan het publiek verantwoording wordt afgelegd.

Daarnaast onderzoekt de Commissie klachten van kijkers, luisteraars en lezers over de berichtgeving van de NOS. De Commissie fungeert hiermee als "ombudsman". Dergelijke klachten hebben een relatie tot de journalistieke uitgangspunten van de NOS. De Commissie van Deskundigen voorziet de klager en de NOS-directie van haar commentaar naar aanleiding van de klacht.

Ten slotte adviseert de Commissie de NOS directie bij zwaarwegende verschillen van mening tussen de Hoofdreducties en de NOS directie over principieel journalistiek inhoudelijke kwesties.

Voor informatie over de samenstelling van de Commissie van Deskundigen verwijzen wij naar onze website.

Strategisch beleid

“De NOS is een van de pijlers onder de landelijke publieke omroep. De verzorging van een onafhankelijk en betrouwbaar nieuwsaanbod is een kernfunctie van de publieke omroep. De NOS blijft zijn zelfstandige positie als onafhankelijke en betrouwbare leverancier van hoogstaand nieuws, sport en informatief aanbod behouden.”

Aldus de minister van OCW in haar brief van 17 juni 2011 aan de Tweede Kamer over de toekomst van het publieke omroepbestel en de verdeling van de bezuinigingen.

In een periode waarin er sprake is van forse aanpassingen van het publieke omroepbestel – in 2015 zullen in Hilversum nog maar maximaal 8 gefuseerde omroepbedrijven actief zijn – blijft de NOS als zelfstandige omroeporganisatie, met haar specifieke, in de wet vastgelegde taken op het gebied van nieuws, sport en evenementen, bestaan.

Dat betekent niet dat wij tevreden achterover kunnen leunen. Daarvoor is de omgeving waarin wij acteren teveel in beweging. Zo doen zich ontwikkelingen voor in het kijk- en luistergedrag van het publiek waarop wij zullen moeten inspelen.

De NOS is een belangrijke speler in het (publieke) omroepdomein en wil dat blijven. Nieuws, sport en live verslaggeving van nationale en internationale evenementen vormen immers, zoals de minister terecht stelt, de kerntaak van iedere publieke omroep.

Het behoud van onze huidige positie is geen gegeven, wij zullen deze dag in dag uit moeten bevechten. Wij zullen daarbij na moeten denken over onze journalistieke koers. De NOS wil namelijk, zowel op radio, televisie als op de nieuwe media, de onvermijdelijke omroep voor nieuws- en sport en live verslaggeving zijn en blijven.

In het strategisch bedrijfsplan 2012-2016 heeft de directie haar visie op de toekomst van de NOS uiteen gezet en schetsen wij de lijnen waarlangs de NOS de komende jaren haar ambities wil waarmaken. De NOS wil het nieuws niet alleen duiden, ordenen en samenvatten maar het ook opzoeken, maken en de nieuwsagenda mede bepalen. Anders wacht de NOS het lot dat veel kranten treft: aardig om kennis van te nemen en belangrijk voor de verdieping maar niet langer de primaire bringer van het nieuws.

Wij doen regelmatig onderzoek naar de samenstelling van ons publiek en hebben vastgesteld dat de NOS vooral een ijzersterk merk op televisie en radio is. Op internet is dat minder het geval. En juist daar zit de jongere generatie die we willen bereiken en aan ons binden.

Wij willen ook op de langere termijn onze wettelijke taakopdracht en onze missie kunnen uitvoeren – een zo groot mogelijk bereik onder alle doelgroepen van het Nederlandse volk – en daarmee ons draagvlak in de Nederlandse samenleving verder vergroten en verankeren. Ook voor de jongere van vandaag, met zijn of haar kijk- en luister- en surfgedrag, moet de NOS een onvermijdelijke omroep zijn.

Wij zien deze ontwikkeling als een uitdaging en niet als een bedreiging. Het is de ambitie van de directie en hoofdredacties om aan deze ontwikkeling gezamenlijk het hoofd te bieden. Met de kennis en deskundigheid, de omvang en infrastructuur waarover de NOS beschikt moeten wij ook op het internet de voornaamste nieuwsbron kunnen worden. Onvermijdelijkheid is daarbij het sleutelwoord.

Bezuinigingen

De uitdagingen voor de NOS zijn niet uitsluitend gelegen in ontwikkelingen in de samenleving en veranderend consumentengedrag. Op basis van de eerder aangehaalde brief van 17 juni 2011 van de minister van OCW ziet de NOS zich in de komende jaren met forse bezuinigingen geconfronteerd. Er is sprake van aanzienlijke bedragen, waar in potentie een groot aantal arbeidsplaatsen en programma's mee gemoed zijn. De directie van de NOS heeft zich tot doel gesteld om de komende periode in samenspraak met hoofdredacties, stafafdelingen en de inspraakorganen van de medewerkers plannen te ontwikkelen voor de exacte invulling van deze bezuinigingen.

De bezuinigingen bieden echter niet alleen bedreigingen maar ook kansen. Kansen om door het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen en nieuwe vormen van journalistiek tegelijkertijd kosten te besparen én in te spelen op de veranderde behoeften van het publiek. De inventiviteit van de NOS-organisatie is er groot genoeg voor.

Exploitatiesaldo

De NOS heeft over 2011 een positief exploitatiesaldo van € 16,8 mln gerealiseerd. Het positieve exploitatiesaldo is voornamelijk ontstaan doordat in 2011 geen Superevenementen hebben plaatsgevonden. Hierdoor waren in 2011 enerzijds de bedrijfsopbrengsten € 20,2 mln lager dan in 2010 en anderzijds waren de directe productiekosten € 33,2 mln lager dan in 2010. Verder is in 2011 op de uitgaven bespaard door latere in gebruikname van de verbouwingen in het NOS-gebouw evenals uitstel van vernieuwing van de digitale werkomgeving en lagere rentelasten.

Het totale resultaat van € 16,8 mln wordt als volgt bestemd:

Reserve voor Media-aanbod	€ 3,2 mln
Bestemmingsreserve Superevenementen	€ 13,6 mln
	€ 16,8 mln

Hierdoor bedraagt het Eigen Vermogen per 31 december 2011 € 35,6 mln en is als volgt samengesteld:

Algemene reserve	€ 11,0 mln
Bestemmingsreserve Superevenementen	€ 17,4 mln
Reserve voor Media-aanbod	€ 7,2 mln
	€ 35,6 mln

Reserve voor Media-aanbod

Door deze toewijzing komt de Reserve voor Media-aanbod op het maximale normniveau dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur van de NPO.

Bestemmingsreserve Superevenementen

Een gedeelte van de toegekende omroepmiddelen wordt aangewend voor Superevenementen. Dit betreft de grote evenementen EK en WK Voetbal, Olympische Spelen en verkiezingen. Dit budget wordt jaarlijks toegekend en via de resultaatbestemming toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Superevenementen. In met name de even jaren waarin de Superevenementen plaatsvinden, ontstaat een negatief exploitatiesaldo dat ten laste van deze Bestemmingsreserve Superevenementen wordt gebracht. De volledige Bestemmingsreserve Superevenementen zal voor de genoemde Superevenementen worden aangewend.

Financiering en vooruitblik

Het positieve exploitatiesaldo heeft bijgedragen aan een betere liquiditeit ultimo 2011. De investeringen in 2011 zijn voor ruim de helft gefinancierd uit de afschrijvingen van vaste activa. De stijging van de voorraden (voornamelijk vooruitbetaalde rechten) is gefinancierd door een vooruitontvangst van financiering. Per saldo heeft dit ervoor gezorgd dat een rekening-courant schuld van € 18,6 mln is omgezet naar een positief rekening-courantsaldo van € 7,2 mln.

Door de baten uit incidentele effecten met ingang van 2008 steeds aan te wenden voor herstel van het Eigen Vermogen is ultimo 2011 een gezondere Eigen Vermogenspositie bereikt.

In 2012 vinden de Superevenementen EK Voetbal in Polen en Oekraïne plaats en de Olympische Zomerspelen in Londen waardoor het exploitatieresultaat hiervoor zal worden onttrokken aan de Bestemmingsreserve Superevenementen. Voor het overige worden geen grote mutaties in het Eigen Vermogen per ultimo 2012 verwacht.

Inleiding

Deze paragraaf bevat een beschrijving van de voornaamste risico's die door de NOS zijn geïdentificeerd. Voor zover de NOS belangrijke risico's loopt op het gebied van voorwaardelijke en onzekere rechten en verplichtingen zijn deze, alsmede de gegeven zekerheden en aangegane verbintenissen (zoals hypotheeken en borgstellingen), in het Jaarverslag toegelicht. Wanneer het duidelijk is dat deze risico's en/of verplichtingen daadwerkelijk worden geëffectueerd, is daarvoor in de jaarrekening een voorziening opgenomen. In deze paragraaf worden de belangrijkste risico's toegelicht die wel aanwezig zijn maar niet kwantificeerbaar.

Strategische risico's

Reputatie NOS

De NOS is een met publieke middelen gefinancierde onafhankelijke nieuwsorganisatie die hecht aan een transparante werkwijze. Om die reden heeft de NOS een Commissie van Deskundigen ingesteld die ook de functie van de Ombudsman vervult. Het doel hiervan is om de kwaliteit van de berichtgeving door de NOS te verbeteren, verhoging van de toegankelijkheid van de NOS-organisatie voor haar publiek en verhoging van het bewustzijn van de programmamaker van wat bij het publiek leeft. De Commissie adviseert de Directie bij klachten waarnaar de Directie besluit of het advies van de Commissie wordt overgenomen. In 2011 heeft de Commissie in haar functie als ombudsman niet bijeen hoeven te komen.

Continuïteit

De huidige concessieperiode is in september 2010 ingegaan en loopt per september 2015 af. De NOS is ook wettelijk verankerd in de Mediawet die op 1 januari 2010 is ingegaan. De NOS neemt deel aan de Geld op Schema systematiek. Voor grote wijzigingen in de programmering worden tijdig afspraken gemaakt zodat de consequenties, ook financiële, opgevangen kunnen worden in de organisatie. Daarnaast worden van overheidswege bezuinigingen doorgevoerd. Voor de NOS bedraagt de bezuiniging € 8 mln. Een deel van deze bezuinigingen (€ 3 mln) zijn al opgevangen in de begroting 2012 en voor het overige deel van de bezuinigingen wordt een plan opgesteld voor de jaren na 2012.

Grotere rechtencontracten worden alleen aangegaan na mandaatstelling door de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). De NPO heeft een garantie afgegeven voor de financiering van grotere rechtencontracten.

Operationele risico's

Het uitzendproces dient te allen tijde gewaarborgd te zijn. De risico's betreffende uitzending en distributie van de radio- en televisieprogramma's en internetuitingen liggen voornamelijk op het gebied van de ICT en Broadcasttechnologie. Voor de uitzending van de programma's is de werking van de geautomatiseerde systemen van essentieel belang en voor de distributie (NPO) hiervan is de afhankelijkheid van een goede doorgifte via vooral de (digitale) kabel, de satelliet en de digitale ether groot.

Voor het garanderen van het continu beschikbaar zijn van de uitzendsystemen van NL1,2,3 en R1 t/m 6 voor uitzending is door NPO ten behoeve van het uitzendproces (eindregies) een mantelovereenkomst gesloten met TECHNICOLOR voor de publieke omroep. In dit kader zijn verder van belang: goed beheer en onderhoud van de systemen en het adequaat regelen van continue stroomvoorzieningen en koeling van betreffende installaties in het NOS-gebouw.

Door de digitalisering lopen we meer risico dan voorheen. De risico's zijn in grote lijnen bekend en dit maakt dat ze redelijk tot goed beheersbaar zijn. Samen met de fysieke beveiliging zijn deze risico's in het project 'Broadcast in Control' (BRIC) verder onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat voor wat betreft de continuïteit van het productieproces significante verbeteringen te halen waren. De operationele organisatie heeft in 2011 aangegeven tot welk aanvullend niveau backup- en uitwijkfaciliteiten gewenst zijn. Een deel van de oplossing is gevonden in het hanteren van een andere werkwijze met workarounds.

Deze zijn in 2011 beschreven en worden begin 2012 geïmplementeerd. Een ander deel zal, afhankelijk van de gestelde prioriteiten, worden gerealiseerd binnen de bestaande budgetten en de huidige broadcast en ICT omgeving. Een laatste deel zal worden meegenomen bij de upgrade en vervanging van onze digitale werkomgeving (CYBERNOS 2.0) gedurende de periode 2012 en 2013.

Het BRIC project heeft als doel de continuïteit van de nieuwsvoorziening door de NOS zoveel als mogelijk te waarborgen en de periode van eventuele uitval als gevolg van calamiteiten zo beperkt mogelijk te houden.

Beveiliging

In 2010 hebben we extra stappen gezet ten aanzien van de beveiliging van de uitzendingomgeving en externe toegang tot het gebouw. De aanbevelingen voor de fysieke beveiliging zijn grotendeels al in 2009 en 2010 uitgevoerd. De aandacht voor de beveiliging van het Media Park, waar de gebouwen van de NOS zijn gevestigd, is toegespitst op het waarborgen van de inzet van de mediaorganisaties en in het bijzonder de infrastructurele voorzieningen in "buitengewone omstandigheden", zoals die in de Mediawet worden genoemd. Hieronder valt de beveiliging van het uitzendproces en de beveiliging en de veiligheid van de medewerkers en onze gasten.

Het Media Park is ook één van de locaties in Nederland met een verhoogd veiligheidsrisico. Het in 2010 afgerond project "BRIC Fysiek" heeft er toe geleid dat de beveiliging fors verbeterd is. De NOS is op dit gebied in control en ook veel minder afhankelijk van de algemene diensten van de beheerder van het Mediapark (TCN).

Aansprakelijkheid en claims

Gelet op de complexe omgeving waarin de NOS zich beweegt, is het onontkoombaar dat geschillen zich voordoen. De inschatting is dat de nog lopende bezwaarschriften of beroepszaken van derden, niet zijnde publieke omroepen, geen grote financiële impact hebben.

Bedrijfsvoeringverklaring

Op alle landelijke publieke omroepinstellingen is een omroepbrede gedragscode van kracht te weten de 'Richtlijnen en Regelingen Goed Bestuur en Integriteit' en de NOS conformeert zich ook aan deze Richtlijnen. Een onderdeel van de 'Richtlijnen en Regelingen Goed Bestuur en Integriteit' is dat ieder jaar een bedrijfsvoeringverklaring wordt afgegeven.

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan:

- Administratieve Organisatie en Interne Controle
- Naleving richtlijnen en wet- en regelgeving
- Controle op het realiseren van kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen
- Scheiding hoofd- en neventaken
- Personeelsbeleid
- Beleggingsbeleid

Op basis van de huidige inzichten en onderkende risico's heeft de Directie een bedrijfsvoeringverklaring opgesteld en ondertekend. De Directie verklaart hierin dat haar niet is gebleken dat de bedrijfsvoering van de NOS in ernstige mate tekort is geschoten.

Algemeen

De NOS is een zelfstandig bestuursorgaan en de taken van de NOS zijn vastgelegd in de Mediawet. Als publieke omroep heeft de NOS vanuit de overheid de taak gekregen alle inwoners van Nederland onafhankelijk en betrouwbaar nieuws aan te bieden en verslag te doen van grote (sport-) evenementen.

De organen van de NOS zijn een Raad van Toezicht en een Directie. De Raad van Toezicht werd tot 1 december 2011 gevormd door de Raad van Bestuur van de NPO. Per 1 december 2011 is een onafhankelijke Raad van Toezicht benoemd. Deze Raad van Toezicht, bestaande uit een voorzitter en vijf leden, houdt toezicht op het beleid van de Directie, op de algemene gang van zaken binnen de NOS en de pluriformiteit van het media-aanbod van de NOS en staat de Directie met advies terzijde. De Directie, bestaande uit een Algemeen Directeur en een Zakelijk Directeur, bestuurt de NOS en is belast met de dagelijkse leiding en het (financiële) beleid van de NOS. De Directie legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Richtlijnen en Regelingen Goed bestuur en Integriteit

De publieke omroep heeft sinds 1 januari 2006 een gedragscode voor goed bestuur en integriteit, bekend onder de naam 'Richtlijnen en Regelingen Goed bestuur en Integriteit'. Na zes jaar was deze gedragscode toe aan actualisering en per 1 januari 2012 is de nieuwe gedragscode in werking getreden en de naam gewijzigd in 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'. De gedragscode is van toepassing op alle medewerkers die krachtens arbeidsovereenkomst werkzaam zijn bij de instellingen die zendtijd hebben verkregen voor landelijke omroep, evenals voor de bestuurders en toezichthouders van deze instellingen. De gedragscode is opgesteld vanwege het feit dat de publieke omroep een maatschappelijke organisatie is die uit algemene middelen wordt gefinancierd, waarbij transparantie, integriteit, onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en het afleggen van verantwoording noodzakelijk zijn.

Een onafhankelijk toezichtorgaan, de Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO), ziet toe op de handhaving en naleving van de Richtlijnen en Regelingen Goed bestuur en Integriteit bij de publieke omroep maar heeft geen toezichthoudende taken in bestuursrechtelijke zin. CIPO faciliteert naleving van deze gedragscode met adviezen en onderzoeken, op verzoek of op eigen initiatief. Jaarlijks legt CIPO verantwoording af via een afzonderlijk jaarverslag.

De Richtlijnen en Regelingen Goed bestuur en Integriteit bestaat uit zes Richtlijnen en twee Regelingen te weten:

- Richtlijn 1: Goed Bestuur en Toezicht
- Richtlijn 2: Integriteit
- Richtlijn 3: Verslaglegging
- Richtlijn 4: Co-financiering (ideële sponsoring)
- Richtlijn 5: Telefoondiensten
- Richtlijn 6: E-mailmarketing

Regeling A: Klokkenuider

Regeling B: Commissie ter bevordering Goed Bestuur en Integriteit

Verantwoording

Richtlijn 1 bevat alleen aanbevelingen gezien de uiteenlopende interne structuren van de organisaties en hun autonomie daarin. Voor de Richtlijnen 2 t/m 6 geldt, gelijk voor de Code Tabaksblad, de toepassing van de 'pas toe of leg uit'-regel. De verantwoording van de Richtlijnen en Regelingen Goed bestuur en Integriteit moet op een adequate en toegankelijke wijze plaatsvinden. De verantwoording door de NOS vindt plaats in dit Jaarverslag en op onze internetsite www.over.nos.nl.

In 2011 wijkt de NOS alleen af van artikel 4.2 van Richtlijn 2 Integriteit betreffende het aannemen en geven van geschenken. Artikel 4.2 stelt dat een gegeven geschenk niet meer dan € 50 bedraagt en dat alle geschenken aan derden in een openbaar register moeten worden opgenomen. De NOS heeft ervoor gekozen dat alleen de geschenken aan derden van meer dan € 50 worden opgenomen in het openbare register. Op deze manier waarborgt de NOS dat een goed inzicht wordt verkregen in gegeven geschenken die afwijken van het gebruikelijke.

In de geactualiseerde versie van de gedragscode per 1 januari 2012 is de aanbeveling van CIPO aan de Raad van Bestuur om alleen geschenken met een waarde van meer dan € 50 te registreren overgenomen. Vanaf 2012 wijkt de NOS daardoor niet meer van de gedragscode af.

Compliance

De NOS heeft een Compliance Officer aangesteld die een toetsing uitvoert op het correct naleven van de voorschriften uit de Richtlijnen en Regelingen Goed bestuur en Integriteit. In 2011 is door de NOS gewerkt aan de vergroting van de bewustwording van de gedragscode in de organisatie. De Compliance Officer is het centrale loket voor alle integriteitsvraagstukken binnen de NOS.

Hilversum, 18 april 2012

Directie

Jan de Jong (algemeen directeur)

Geert Hofman (zakelijk directeur)

Raad van Toezicht

Johan van der Werf (voorzitter Raad van Toezicht)

Anita Arts (lid Raad van Toezicht)

Els van Batum (lid Raad van Toezicht)

Khalid Boutachekourt (lid Raad van Toezicht)

Boudewijn Dessing (lid Raad van Toezicht)

Jan de Vries (lid Raad van Toezicht)

Deel II
Jaarrekening | **Balans**

Balans NOS per 31 december 2011

Na bestemming exploitatiesaldo (bedragen x 1.000 euro)

Activa	31 december 2011	31 december 2010
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen & terreinen	49.080	42.885
Inventaris en inrichting	959	487
Andere vaste bedrijfsmiddelen	3.812	4.879
Materiële vaste activa in uitvoering	2.444	5.357
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	2.416	2.520
	58.711	56.128
Vlottende activa		
Vorraden		
Onderhanden werk	23.099	16.945
	23.099	16.945
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	3.258	2.787
Overige vorderingen	3.569	15.968
	6.827	18.755
Liquide middelen	7.273	257
	7.273	257
	95.910	92.085

Balans (bedragen x 1.000 euro)

• Passiva	31 december 2011	31 december 2010
Eigen vermogen		
Algemene Reserve	10.962	10.962
Bestemmingsreserve Superevenementen	17.480	3.895
Reserve voor Media-aanbod	7.200	4.017
	35.642	18.874
Voorzieningen		
Voorzieningen voor pensioenen	1.196	1.177
Overige voorzieningen	2.011	2.284
	3.207	3.461
Langlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	20.932	22.327
	20.932	22.327
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	18.362	20.316
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.978	2.249
Schulden aan kredietinstellingen	1.395	20.286
Overige schulden	14.394	4.572
	36.129	47.423
	95.910	92.085

Exploitatierkening

(bedragen x 1.000 euro)

	2011	2010
Baten		
Media-aanbod	148.566	166.771
Programmagebonden eigen bijdragen	4.326	6.185
Opbrengst overige nevenactiviteiten	2.836	2.987
Som der bedrijfsopbrengsten	155.728	175.943
Lasten		
Lonen en salarissen	38.106	37.326
Sociale lasten	9.889	9.740
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	3.306	5.098
Directe productiekosten	78.080	111.320
Overige bedrijfslasten	8.386	8.611
Som der bedrijfslasten	137.767	172.095
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	44	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.237	-2.294
Exploitatiesaldo	16.768	1.554

Kasstroomoverzicht

(bedragen x 1.000 euro)

	2011	2010
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	16.768	1.554
Aanpassen voor:		
-Afschrijvingen vaste activa	3.306	5.098
-Mutatie voorzieningen	-254	541
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	19.820	7.193
Mutatie voorraden	-6.154	19.732
Mutatie vorderingen	11.928	-1.017
Mutatie kortlopende schulden	-11.294	-20.135
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	14.300	5.773
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-5.890	-4.742
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-5.890	-4.742
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden	-1.394	-1.394
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.394	-1.394
Mutatie liquide middelen	7.016	-363
Liquide middelen einde boekjaar	7.273	257
Liquide middelen begin boekjaar	257	620
Mutatie liquide middelen	7.016	-363

Algemeen

De stichting is op 1 januari 2009 opgericht met de naam stichting Nederlandse Omroep Stichting en statutair gevestigd te Hilversum aan de Sumatralaan 45. In het verlengde van de wijziging van de Mediawet draagt de stichting per 29 april 2010 de naam Nederlandse Omroep Stichting, bij afkorting aangeduid als NOS.

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de waarderingsgrondslagen en de grondslagen voor de resultaatbepaling gebruikt welke zijn voorgeschreven in het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Alle bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro tenzij anders vermeld.

Activiteiten

De NOS verzorgt media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst op het gebied van nieuws, sport en evenementen dat zich bij uitstek leent voor gezamenlijke verzorging. Daarnaast verzorgt de NOS teletekst voor de landelijke publieke mediadienst.

Pensioenfonds

De NOS valt onder de CAO voor het omroep personeel en hierdoor is de pensioenregeling zoals vastgelegd in de statuten en reglementen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO van toepassing voor de NOS. Deze pensioenregeling is een toegezegde bijdrageregeling. De NOS heeft in het geval van een tekort bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Rechtmatigheid

Alle financiële transacties voortvloeiend uit de bedrijfsactiviteiten en de daarbij behorende financiële beheersmiddelen worden getoetst op basis van richtlijnen zoals opgenomen in de Mediawet, het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 en andere relevante wet- en regelgeving.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingprijs, dan wel de lagere opbrengstwaarde verminderd met de afschrijvingen.

Afschrijving van het NOS-gebouw en gebouw Heideheuvel vindt, conform het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011, annuïtair plaats in veertig jaar. De verbouwing van het gebouw Heideheuvel wordt in tien jaar lineair afgeschreven. Afschrijvingen inventaris, inrichting en facilitaire apparatuur vinden plaats in vijf jaar. De afschrijvingen van hardware en software vinden plaats in vier jaar.

Vorraden

De verwerving van de rechten worden verantwoord als niet uit de balans blijvende verplichtingen. Waardering van rechten en plichten onder de voorraden vindt plaats tegen de nominale waarde van uitsluitend de directe programmakosten op het moment dat daadwerkelijk facturering heeft plaats gevonden aan de NOS. Contracten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Indien hiervoor contracten tegen het afdekken van valutarisico's zijn afgesloten, vindt waardering plaats tegen de daarin vastgestelde koers dan wel de koers per balansdatum. Indien besloten is dat een bepaald programma of een programma in bewerking niet meer voor uitzending in aanmerking komt, wordt dit direct van de voorraad afgeschreven.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopwaarde dan wel lagere opbrengstwaarde. Hierin is begrepen de eventueel niet te verrekenen omzetbelasting.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Hieronder zijn opgenomen de banktegoeden die vrij beschikbaar zijn of binnen een periode van 1 jaar vrijkomen. De buitenlandse valuta is gewaardeerd tegen de koers per balansdatum.

Bestemmingsreserve Superevenementen

NOS kent Superevenementen met een cyclisch karakter waar verwerving van uitzendrechten een belangrijke kostenpost is. Budgetten voor Superevenementen worden voor een gedeelte jaarlijks vooraf toegekend om verwerving van de uitzendrechten te kunnen financieren. De budgetten worden in het jaar van toekenning als baten verantwoord en komen daardoor in het eigen vermogen terecht. Het jaar van uitzenden is het moment waarop de uitzendrechten van de programmavoorraad worden afgeboekt en ten laste van het exploitatieresultaat worden verantwoord. In het jaar van uitzenden ontstaat hierdoor een exploitatietekort op de Superevenementen ten laste van het eigen vermogen.

Schulden

Langlopende schulden betreffen opgenomen gelden uit hypothecaire kredieten. Kortlopende schulden bestaan uit schulden aan kredietinstellingen, leverancierskredieten en schulden uit belastingen, sociale verzekeringen en pensioenen, evenals de kortlopende aflossingsverplichtingen van hypothecaire kredieten. De kredietfaciliteiten zijn verstrekt in de vorm van rekening-courant kredieten. Tenzij anders vermeld, worden de overige activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen exploitatie

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waar deze betrekking op hebben. Uitzondering hierop vormen afrekeningen van organisaties waarvan geen onderbouwde schatting te maken is. Deze worden op basis van het kasstelsel verantwoord.

Waarderingsgrondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld aan de hand van de indirecte methode.

Toelichting op de balans

(bedragen x 1.000 euro)

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31.12.2010	In gebruik- name MVA	Investerings 2011	Afschrijvingen 2011	Boekwaarde 31.12.2011	Aanschaf- waarde
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	42.885	6.996	-	-801	49.080	53.005
Inventaris en inrichting	487	757	-	-285	959	1.669
Andere vaste bedrijfsmiddelen	4.879	1.092	-43	-2.116	3.812	28.967
Materiële vaste activa in uitvoering	5.357	-8.845	5.932	-	2.444	2.444
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	2.520	-	-	-104	2.416	4.213
	56.128	-	5.889	-3.306	58.711	90.298

Tot *Bedrijfsgebouwen & terreinen* behoren het NOS-gebouw met de bijbehorende grond dat in 2002 is aangeschaft. De ingebruikname betreft voornamelijk de ingebruikname van de 1e bouwlaag.

Inventaris en inrichting bestaan voornamelijk uit (vervanging)investeringen ten behoeve van de inrichting van het NOS-gebouw. De ingebruikname betreft voornamelijk apparatuur voor het nieuwe bedrijfsrestaurant. *Andere vaste bedrijfsmiddelen* bestaan voornamelijk uit digitale productieomgeving (zoals studio en regie) en diverse kleinere automatiseringsprojecten. De ingebruikname betreft voornamelijk kleine automatiseringsprojecten.

Onder *Materiële vaste activa in uitvoering* is de verbouwing in het NOS-gebouw opgenomen waarop nog niet wordt afgeschreven evenals diverse kleinere automatiseringsprojecten.

Onder *Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar* is het gebouw Heideheuvel verantwoord dat wordt verhuurd aan derden.

Vorraden

Het *Onderhanden werk* betreft gefactureerde productiekosten en rechten voor programma's die na het jaar 2011 worden uitgezonden. Eventuele ontvangen bijdragen van derden zijn hierop in mindering gebracht. De toename van *Onderhanden werk* wordt veroorzaakt door vooruitgefactureerde rechten betreffende WK voetbal 2014 en Olympische Spelen 2012.

Vorderingen

In de post *Handelsdebiteuren* ad. € 3,3 mln (31-12-2010: € 2,8 mln) is een voorziening voor oninbaarheid ad. € 0,5 mln in mindering gebracht (voorziening per 31 december 2010 bedroeg € 0,1 mln).

De voorziening is toegenomen vanwege een discussie over een vordering met een afnemer.

De *Overige vorderingen* ad. € 3,6 mln (31-12-2010: € 16,0 mln) bestaan grotendeels uit te verrekenen BTW ad. € 2,4 mln (31-12-2010: € 2,7 mln), nog te factureren posten ad. € 0,9 mln (31-12-2010: € 0,9 mln) en overige posten ad. € 0,3 mln (31-12-2010: € 0,3 mln). Tevens bestond op ultimo 2010 nog een vordering op NPO voor € 5,0 mln die in het tweede kwartaal van 2011 is voldaan.

Liquide middelen

De *Liquide middelen* zijn als volgt samengesteld:

	31.12.2011	31.12.2010
Euro's	7.190	163
Vreemde valuta	83	94
	7.273	257

De liquide middelen bestaan uit rekeningcouranten met financiële instellingen en zijn direct opeisbaar.

Eigen Vermogen

Het *Eigen Vermogen* is als volgt samengesteld:

	Algemene Reserve	Bestemmingsreserve Superevenementen	Reserve voor Media-aanbod	Totaal Eigen Vermogen
Stand 31-12-2009	10.962	12.081	-5.723	17.320
Resultaat 2010	-	-8.186	9.740	1.554
Stand 31-12-2010	10.962	3.895	4.017	18.874
Resultaat 2011	-	13.585	3.183	16.768
Stand 31-12-2011	10.962	17.480	7.200	35.642

Toelichting Bestemmingsreserve Superevenementen

Deze bestemmingsreserve wordt gevormd om de lasten van de Superevenementen over de komende jaren te spreiden. Van de toegekende omroepmiddelen wordt een gedeelte aangewend voor Super-evenementen. Dit betreft de grote evenementen EK en WK Voetbal, Olympische Spelen en verkiezingen. Dit budget wordt jaarlijks toegekend en via de resultaatbestemming toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Superevenementen. In met name de even jaren waarin de Superevenementen plaatsvinden, ontstaat een negatief exploitatiesaldo dat ten laste van deze Bestemmingsreserve Superevenementen wordt gebracht.

Toelichting Reserve voor Media-aanbod

Per 31 december van ieder jaar wordt de Reserve voor Media-aanbod getoetst aan het maximale normniveau dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur van de NPO. De norm bedraagt 5% van het door de Raad van Bestuur van de NPO aan de instelling ter beschikking gestelde jaarbudget voor Radio, Televisie, Overig Media-aanbod en Indirecte kosten, exclusief het incidentele toegekende budget voor Superevenementen. Bij overschrijding van de norm dient het meerdere te worden overgedragen aan de NPO. Voor 2011 bedraagt de norm voor de NOS € 7,2 mln. De Reserve voor Media-aanbod blijft per 31 december 2011 onder deze norm waardoor per 31 december 2011 geen overdacht aan NPO heeft plaatsgevonden.

Voorzieningen

De *Voorzieningen voor pensioenen* ad. € 1,2 mln (31-12-2010: € 1,2 mln) is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van artikel 44 van het pensioenreglement en bestaat voornamelijk uit langlopende verplichtingen. De kortlopende verplichtingen ad. € 0,5 mln zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Vorzieningen

De *Vorzieningen voor pensioenen* ad. € 1,2 mln (31-12-2010: € 1,2 mln) is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van artikel 44 van het pensioenreglement en bestaat voornamelijk uit langlopende verplichtingen. De kortlopende verplichtingen ad. € 0,5 mln zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Het verloop van de voorziening pensioenen is als volgt:

	31.12.2011	31.12.2010
Beginstand	1.601	1.775
Onttrekking	-61	-35
Vrijval/Dotatie	145	-139
Eindstand	1.685	1.601
Verantwoord onder Kortlopende schulden	-489	-424
	1.196	1.177

De *Overige voorzieningen* ad. € 2,0 mln (31-12-2010: € 2,3 mln) bestaan uit voorzieningen voor Afvloeiing, Jubilea, Grootonderhoud en Loopbaanadvies.

De voorziening voor Afvloeiing ad € 0,1 mln betreft de dekking van de kosten voor afvloeiing van personeel waarvan de verplichtingen voor balansdatum zijn ontstaan. Het kortlopende deel ad. € 0,8 mln is verantwoord onder de kortlopende schulden.

De voorziening voor Jubilea ad. € 0,9 mln betreft de toekomstige verplichtingen bij 12,5- en 25-jarig dienstverband. Dit betreft hoofdzakelijk langlopende verplichtingen.

De voorziening voor Grootonderhoud ad. € 0,8 mln betreft toekomstige onderhoudswerkzaamheden aan de, in eigendom zijnde, materiële vaste activa.

De voorziening Loopbaanadvies ad. € 0,2 mln is gevormd op grond van de CAO voor het omroep personeel.

De toename van *Overige voorzieningen* wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van de voorziening Grootonderhoud.

Het verloop van de overige voorzieningen is als volgt:

	31.12.2010	Onttrekking	Dotatie	31.12.2011
Afvloeiing	844	-660	690	874
Jubilea	829	-	61	890
Grootonderhoud	864	-718	700	846
Loopbaanadvies	228	-132	124	220
	2.765	-1.510	1.575	2.830
Verantwoord onder Kortlopende schulden	-481			-819
	2.284			2.011

Langlopende schulden

De post *Langlopende schulden* bestaat uit schulden aan kredietinstellingen betreffende hypothecaire kredieten voor € 20,9 mln ter financiering van de aankoop van het Videocentrum.

Het betreft een lineair hypothecair krediet met een oorspronkelijke looptijd van 20 jaar (laatste termijn op 15 januari 2023), afgegeven op de onroerende zaak Videocentrum aan de Sumatrалаan 45 te Hilversum, en is volledig opgenomen. Het hypothecair krediet heeft een variabele rente die vermeerderd wordt met een individuele opslag. Om het renterisico af te dekken heeft NOS een renteswap afgesloten, waarmee het rentepercentage vanaf 2008 is vastgesteld op 4,78%. De actuele waarde van de renteswap bedraagt per 31 december 2011 € 3,6 mln negatief maar aangezien de NOS kostprijs hedge accounting toepast, waarbij de omvang en de looptijd van de renteswap gelijk is aan de looptijd van het krediet, is deze hedge accounting effectief en hoeft de waardeverandering niet in de winst- en verliesrekening te worden verantwoord. De NOS heeft ten opzichte van de kredietverlener geen verplichting tot bijstorting van liquiditeiten (margin call verplichting). Hierdoor is er in effect sprake van een vastrentende hypotheek.

De aflossingsverplichting 2012 ad € 1,4 mln is onder kortlopende schulden opgenomen. De schuld langer dan 5 jaar bedraagt € 15,4 mln. Op de onroerende zaken is een pandrecht gevestigd.

Kortlopende schulden

De *Schulden aan leveranciers* ad. € 18,4 mln (31-12-2010: € 20,3 mln) bestaan uit schulden en aangegane verplichtingen betreffende de rechten en productiekosten ten behoeve van de programmering. De afname wordt vooral veroorzaakt doordat ultimo 2011 minder verplichtingen aangegaan zijn.

De *Belastingen en premies sociale verzekeringen* ad. € 2,0 mln (31-12-2010: € 2,2 mln) betreft het saldo van belastingen en premies sociale verzekeringen.

De *Schulden aan kredietinstellingen* ad. € 1,4 mln (31-12-2010: € 20,3 mln) betreffen het kortlopende deel van de aflossingsverplichting 2012 van het hypothecaire krediet.

De *Overige schulden* ad. € 14,1 mln (31-12-2010: € 4,6 mln) bestaan voornamelijk uit een vooruitontvangst van de rechten voor Superevenementen ad. € 9,3 mln, de verplichtingen betreffende vakantieuren ad. € 3,1 mln en het kortlopende deel van de voorzieningen betreffende afvloeiing ad. € 0,8 mln, pensioenen ad. € 0,5 mln en overige ad. € 0,4 mln. De toename wordt vooral veroorzaakt door de vooruitontvangst met betrekking tot rechten voor Superevenementen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen (bedragen x 1.000 euro)

In onderstaand overzicht wordt naar categorie de opbouw weergegeven van de langlopende rechten-, facilitaire-, huur- en leasecontracten die niet in de balans zijn opgenomen.

	< 1 jaar	1 - 4 jaar	> 4 jaar	Totaal 2011	Totaal 2010
Rechten contracten	63.596	77.914	3.510	145.020	113.176
Facilitaire contracten	6.373	2.339	-	8.712	12.534
Leasecontracten	621	583	-	1.204	1.453
Huurcontracten	364	992	300	1.656	680
Totaal	70.954	81.828	3.810	156.592	127.843

De toename van de *Meerjarige financiële verplichtingen* wordt veroorzaakt door nieuw afgesloten Superevenementen contracten en Champions League contract. De NPO heeft een garantie afgegeven voor de financiering van grotere rechtencontracten.

Toelichting exploitatierekening

(bedragen x 1.000 euro)

Algemeen

In deze toelichting zijn de werkelijke bedragen van 2011 gerelateerd aan de werkelijke bedragen van 2010.

BATEN

Media-aanbod

De toegekende budgetten voor het Media-aanbod kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2011	2010	mutatie
TV	112.072	130.497	-18.425
Radio	22.566	22.140	426
Overig Media-aanbod	4.312	4.516	-204
Indirect	9.616	9.618	-2
	148.566	166.771	-18.205

Het *Media-aanbod* is gedaald met € 18,2 mln en deze daling wordt met name veroorzaakt doordat in 2010 incidenteel budget is toegekend voor WK Voetbal.

Programmagebonden eigen bijdragen

De programmagebonden eigen bijdragen bestaan uit bijdragen CoBO, Sponsorbijdragen, bijdrage overige derden, overige programmaopbrengsten en opbrengsten gebruiksrechten.

Deze zijn als volgt te specificeren:

	2011	2010	mutatie
Bijdragen CoBO	58	128	-70
Sponsorbijdragen	1.091	2.653	-1.562
Bijdragen overige derden	-	70	-70
Overige programmaopbrengsten	3.135	3.334	-199
Opbrengsten gebruiksrechten	42	-	42
	4.326	6.185	-1.859

De *programmagebonden eigen bijdragen* zijn gedaald met € 1,9 mln voornamelijk doordat in 2011 geen Superevenementen hebben plaatsgevonden.

Opbrengst overige nevenactiviteiten

De *Opbrengst overige nevenactiviteiten* bestaan voornamelijk uit verkoop van uitzendrechten en formats (€ 0,7 mln) en verhuur van panden aan derden (€ 2,0 mln). In 2011 is de Opbrengst overige nevenactiviteiten gedaald met € 0,2 mln door voornamelijk minder verkoop van uitzendrechten en formats.

LASTEN

Lonen en salarissen

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de *Lonen en salarissen*.

	2011	2010	mutatie
Lonen en salarissen	38.106	37.326	780

Het aantal personeelsleden in FTE bedraagt ultimo 2011 611 FTE (ultimo 2010: 618 FTE).

Sociale lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de opbouw van de *Sociale lasten*.

	2011	2010	mutatie
Pensioenlasten	5.226	4.681	545
Werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten	2.741	3.304	-563
Bijdrage werkgever in ziektekostenverzekering	1.922	1.755	167
	9.889	9.740	149

De *Sociale lasten* zijn in 2011 met € 0,1 mln gestegen ten opzichte van 2010. De stijging van de pensioenlasten wordt veroorzaakt door een verhoging van de pensioenpremies en de daling van het werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten wordt veroorzaakt door lagere premies voor bedrijfsvereniging en sectorfonds.

Afschrijving vaste activa

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de *Afschrijvingen vaste activa*.

	2011	2010	mutatie
Afschrijvingen vaste activa	3.306	5.098	-1.792

De *Afschrijvingen vaste activa* zijn in 2011 gedaald met € 1,8 mln ten opzichte van 2010 doordat een deel van de digitale werkomgeving begin 2011 volledig is afgeschreven en voor dit deel nog geen vervangingsinvestering heeft plaatsgevonden.

Directe productiekosten

De *Directe productie kosten* bestaan uit uitzendrechten, technische productiekosten, freelancers en overige programmakosten. De directe productiekosten zijn in 2011 met € 33,2 mln gedaald ten opzichte van 2010 wat hoofdzakelijk veroorzaakt wordt doordat in 2010 het WK Voetbal en de Olympische Spelen hebben plaatsgevonden. Dit komt het meest tot uiting in lagere uitzendrechten en in een afname van de technische productiekosten en freelancers.

Overige bedrijfslasten

De *Overige bedrijfslasten* bestaan hoofdzakelijk uit huisvestingskosten, inhuur van tijdelijk personeel, advieskosten, studiekosten en overige kosten. De overige bedrijfslasten zijn in 2010 met € 1,8 mln gedaald ten opzichte van 2009 door lagere energiekosten, minder inhuur van tijdelijk personeel en minder uitbested werk.

Rentebaten en rentelasten

De *Rentelasten* zijn per saldo gedaald met € 1,1 mln door een betere liquiditeitspositie.

Samenstelling en bezoldiging Directie

De statutaire Directie van de NOS bestaat uit twee fulltime leden. De algemeen directeur is voorzitter van de Directie. De Directie van de NOS was in 2011 als volgt samengesteld:

	Bezoldiging 2011*	Bezoldiging 2010*
Dhr. J.A.C.M. de Jong (algemeen directeur)	178,1	170,0
Dhr. G.P. Hofman (zakelijk directeur)	154,2	149,9

* De bezoldiging betreft het belastbaar loon

Voor de Directieleden zijn in 2011 de volgende pensioenpremies (werkgevers- en werknemersdeel) betaald:

	2011	2010
Dhr. J.A.C.M. de Jong (algemeen directeur)	42,9	41,1
Dhr. G.P. Hofman (zakelijk directeur)	35,4	35,3

Samenstelling en bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de NOS bestaat uit de volgende personen:

Van 1 januari t/m 30 november 2011

Dhr. H.N. Hagoort	<i>Voorzitter Raad van Bestuur NPO</i>
Dhr. R. Bierman	<i>Lid Raad van Bestuur NPO</i>
Dhr. C.A. Vis	<i>Lid Raad van Bestuur NPO</i>

Deze Raad van Toezicht was onbezoldigd in 2011.

Van 1 december t/m 31 december 2011

Dhr. J. G. van der Werf	<i>Voorzitter Raad van Toezicht</i>
Mevr. J.C.H.G. Arts	<i>Lid Raad van Toezicht</i>
Mevr. E. van Batum	<i>Lid Raad van Toezicht</i>
Dhr. K. Boutachekourt	<i>Lid Raad van Toezicht</i>
Dhr. B.F. Dessing	<i>Lid Raad van Toezicht</i>
Dhr. J.M. de Vries	<i>Lid Raad van Toezicht</i>

Het vastgestelde vacatiegeld op jaarbasis bedraagt voor de voorzitter van de Raad van Toezicht € 15.000. Voor de overige leden is het vacatiegeld op jaarbasis vastgesteld op € 10.000.

Balkenende norm

Voor de bestuurders van de NOS is sprake van een normering van de beloning volgens de zogenaamde 'Balkenende norm'. Alle bestuurders en presentatoren bij de NOS vallen binnen deze normering.

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT)

Los van de Balkenende norm is er een openbaarmakingsplicht van topinkomens op grond van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT). De WOPT-norm ligt lager dan de Balkenende norm en daardoor komt het voor dat inkomens wel binnen de Balkenende norm vallen maar boven de WOPT-norm uitkomen.

De WOPT bepaalt dat inzicht dient te worden gegeven in functies waarbij de verstrekte bezoldigingen/ salarissen/honoraria/overige vergoedingen uitstijgen boven het gemiddelde belastbare jaarinkomen van een minister. Het belastbare jaarinkomen bestaat uit belastbaar loon vermeerderd met de bijdragen in de pensioenvoorziening (werkgevers- en werknemersdeel). Het gemiddelde belastbare jaarinkomen van een minister heet de WOPT-norm en voor 2011 is deze vastgesteld op € 193.000.

De WOPT komt als zelfstandige wet te vervallen als de zogenoemde Wet normering uit publieke middelen gefinancierde beloning topfunctionarissen (WNT) in werking treedt en wordt dan opgenomen in de WNT.

Het aantal functionarissen boven de WOPT-norm is in 2011 gelijk gebleven ten opzichte van 2010. De volgende functionarissen hebben in 2011 een belastbaar jaarinkomen ontvangen dat boven de WOPT-norm ligt:

• (bedragen x 1.000 euro)

	2011		2010	
	Bezoldiging/ salaris/honorarium	Pensioenbijdrage	Bezoldiging/ salaris/honorarium	Pensioenbijdrage
Directeur	178,1	42,9	170,0	41,1
Presentator	184,4	44,5	182,6	44,3
Presentator	173,4	44,1	171,5	43,9
Presentator	172,0	43,8	303,5	81,0
Presentator	159,2	37,1	155,3	36,2

De hoogte van de beloningen is bepaald op basis van marktwerking en voor zover van toepassing rekening houdend met Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO). Voor zover niet anders vermeld waren alle functionarissen geheel 2011 in dienst van de NOS.

Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO)

Het Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO) bevat de regeling voor die presentatoren, programmamakers, DJ's en vergelijkbare functies binnen de publieke omroep waarvan duidelijk is dat hun honorering in hoge mate wordt bepaald door marktwerking.

In het BPPO wordt alleen gesproken over presentatoren maar alle hierboven genoemde functies vallen onder de code. Het BPPO is inhoudelijk mede gebaseerd op de WNT.

Het wetsvoorstel WNT is op 6 december 2011 goedgekeurd door de Tweede Kamer. De inwerkingtreding van de wet is afhankelijk van goedkeuring door de Eerste Kamer en publicatie in het Staatsblad. De WNT zal van toepassing zijn op de bestuurders van de landelijke publieke media-instellingen.

Het BPPO is evenwel van toepassing op bovenvermelde groep functionarissen en maakt deel uit van de door de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep op grond van artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008 vastgestelde gedragscode ter bevordering van goed bestuur en integriteit bij de NPO en de landelijke publieke media-instellingen.

Honoraria accountant

<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	2011	2010	mutatie
Onderzoek van de jaarrekening	66,2	64,2	2,0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	14,8	14,2	0,6
	81,0	78,4	2,6

Hilversum, 18 april 2012

Directie

Jan de Jong (algemeen directeur)

Geert Hofman (zakelijk directeur)

Raad van Toezicht

Johan van der Werf (voorzitter Raad van Toezicht)

Anita Arts (lid Raad van Toezicht)

Els van Batum (lid Raad van Toezicht)

Khalid Boutachekourt (lid Raad van Toezicht)

Boudewijn Dessing (lid Raad van Toezicht)

Jan de Vries (lid Raad van Toezicht)

Bestemming van het exploitatiesaldo

Bestemming van het exploitatiesaldo

De resultaatbestemming is als volgt verwerkt in de balans per 31 december 2011 (zie pagina 22 onder Eigen Vermogen).

• Mutatie	Totaal
Mutatie Bestemmingsreserve Superevenementen	13.585
Mutatie Reserve voor Media-aanbod	3.183
Totaal	16.768

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de Onafhankelijke Accountant bij de Jaarrekening

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Aan: de Directie van Nederlandse Omroep Stichting ('NOS')

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2011 van pagina 15 tot en met pagina 30 van NOS, te Hilversum gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011, het kasstroomoverzicht 2011 en de exploitatierekening over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de Directie

De Directie van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het Directie- en jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011. De Directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De Directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de Directie van de instelling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NOS per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2011, voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media- instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

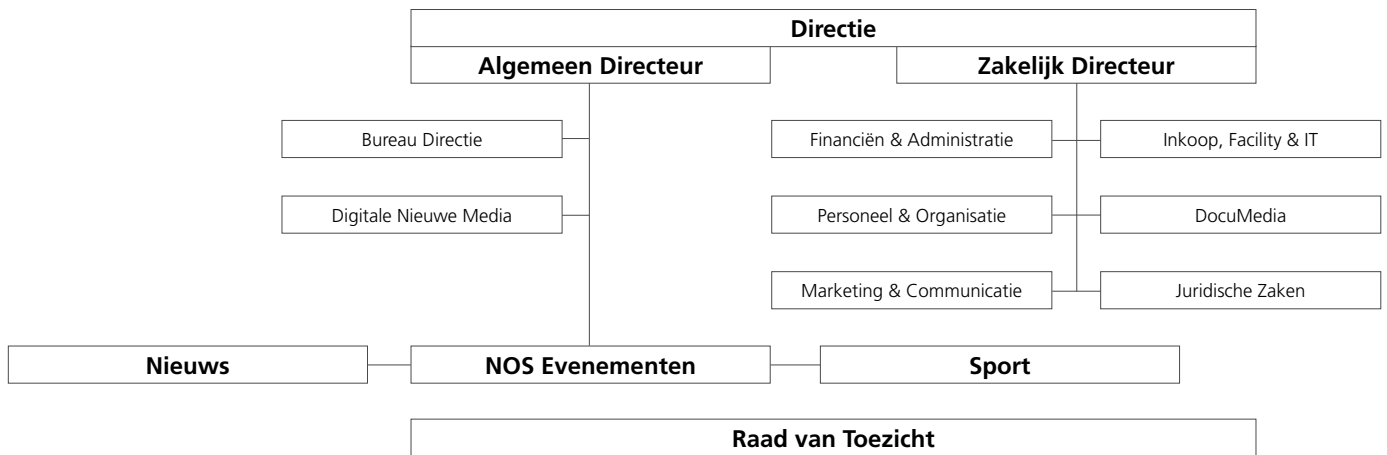
Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:393 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 18 april 2012

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

R.J. Groot RA

Deel IV
Bijlage Organogram

Contactgegevens

Adres:	NOS Postbus 26600 1202 JT Hilversum
Bezoekadres:	Media Park Sumatralaan 45 1217 GP Hilversum
e-mail:	Publieksreacties: reacties@nos.nl Persberichten NOS Nieuws: nosbinnenland@nos.nl Persberichten NOS Sport: sport.redactie@nos.nl
Telefoonnummer:	035 – 677 92 22

Colofon

Tekst en productie:	NOS
Concept en vormgeving:	AC+M, Maarssen

